

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE
PODNIKATEĽOV

Slovak Business Agency

| www.monitoringmsp.sk

| Aktualizácia k 31.12.2022

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrt'rok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2023

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 31.12.2022.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukováná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo akýmkoľvek systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Prehľad novelizovaných legislatívnych predpisov v sledovanom období

	Novelizovaný predpis	Názov legislatívneho predpisu	Pozn. ¹
1	Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 256/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
2	Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 324/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
3	Zákon č. 64/2019 Z. z. o sprístupňovaní strelných zbraní a streliva na civilné použitie na trhu v znení zákona č. 376/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 268/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 64/2019 Z. z. o sprístupňovaní strelných zbraní a streliva na civilné použitie na trhu v znení zákona č. 376/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
4	Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 325/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
5	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 350/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
6	Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov	Zákon č. 335/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov	1
7	Zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 337/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
8	Zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 336/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2

¹ Poznámka: charakter novelizácie: 1 - priama úprava zákona, 2 - komplexná úprava viacerých zákonov.

9	Zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov	Zákon č. 402/2022 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov	1
10	Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov	Zákon č. 377/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov	1
11	Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 433/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
12	Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov	Zákon č. 490/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov	1
13	Zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií a o doplnení niektorých zákonov		1

ZMENY V LEGISLATÍVE S NADOBUDNUTOU ÚČINNOSŤOU V 4.Q 2022 (01.10.2022 - 31.12.2022)

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 256/2022 Z. z.	22.06.2022	01.10.2022

S účinnosťou od 1. októbra 2022 predmetnou novelou zákona o energetike **pribudli** okrem výrobcov, prevádzkovateľov prenosovej a distribučnej sústavy a siete, či dodávateľov plynu a elektriny **na trh s energiami aj aktívni odberatelia, energetické spoločenstvá, prevádzkovatelia zariadení na uskladňovanie elektriny či agregátori.**

Okrem právnej úpravy nových účastníkov trhu s elektrinou a trhu s plynom novela zákona **prináša aj právnu úpravu uskladňovania elektriny, zmeny v oblasti ochrany spotrebiteľa** či úpravu doterajších právnych podmienok pre nasadzovanie tzv. inteligentných meracích systémov do konkrétnych odberných miest.

Na dosiahnutie a udržanie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky prenosovej alebo distribučnej sústavy v reálnom čase definuje novela aj **nové práva a povinnosti prevádzkovateľov distribučných sústav a prevádzkovateľov prenosovej sústavy.**

Prijatie uvedenej novely zákona o energetike je jedným z míľnikov, ktorého splnenie **umožní čerpanie finančných prostriedkov EÚ z Plánu obnovy a odolnosti SR** na investície zamerané na rozvoj obnoviteľných zdrojov energie a zvýšenie flexibility elektroenergetického systému.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 324/2022 Z. z.	27.09.2022	07.10.2022

S účinnosťou od 7. októbra 2022 sa prijalo niekoľko opatrení, ktorých **účelom je zabrániť negatívnemu vplyvu vysokého nárastu cien elektriny a plynu na najzraniteľnejších odberateľov** prostredníctvom návrhu všeobecného hospodárskeho záujmu a rozšírenie stavu núdze v energetike.

Novela zákona **rozšíri súčasný koncept stavu núdze v energetike** o situáciu, kedy cena veľkoobchodných energetických komodít na trhoch dosahuje veľmi vysoké hodnoty, ktoré by mohli mať za následok cenovú nedostupnosť elektrickej energie a plynu pre odberateľov, a zároveň by mohlo vyvolať ohrozenie bezpečnosti štátu, zdravia, alebo života veľkej skupiny odberateľov elektriny, či hrozbu značných hospodárskych škôd u koncových odberateľov na vymedzenom území.

Novela tiež **definuje súhrn opatrení ako obmedzenie medzioblastnej kapacity na cezhraničné obchodovanie s elektrinou**, využitie výrobných kapacít domácich zariadení na výrobu elektriny určenej na dodávky koncovým odberateľom za stanovené ceny. Rovnaký mechanizmus platí aj v prípade plynu.

Stav núdze bude môcť v tomto prípade vyhlásiť vláda iba na návrh Ministerstvo hospodárstva SR a zároveň bude oprávnená rozhodovať o uložení opatrení, ktoré nariadi rezort hospodárstva vyhláškou. V tomto prípade bude vláda ceny určovať nariadením a novela bude upravovať výnimku z bežnej cenovej regulácie. Cena teda nebude stanovená Úradom pre reguláciu sieťových odvetvím (ÚRSO).

Na základe prijatých pozmeňujúcich návrhov sa súčasne **zavádza časové obmedzenie trvania stavu núdze na 180 dní s možnosťou opakovaného predĺženia**. Zavádza sa tiež kontrola vlády, konkrétne prostredníctvom nevyhnutnosti schváliť predĺženie trvania stavu núdze parlamentom.

Povinnosť dodávok plynu určeným odberateľom za stanovené ceny v čase núdze sa zároveň **nebude vzťahovať na strategické zásoby iných štátov uložené v zásobníkoch na území Slovenska**. Rovnako sa táto povinnosť nebude vzťahovať ani na základnú náplň zásobníka.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 64/2019 Z. z. o sprístupňovaní strelných zbraní a streliva na civilné použitie na trhu v znení zákona č. 376/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 268/2022 Z. z.	28.06.2022	15.10.2022

Predmetnou novelou s účinnosťou od **15. októbra 2022 dochádza k zmenám úpravy použitej terminológie**, požiadaviek na tlmič, posudzovania zhody tlmiča, označovania tlmiča a výstupných dokumentov posudzovania zhody tlmiča.

Jednou z takýchto úprav je aj **zavedenie povinnosti pre autorizované osoby vyhotovovať počas posudzovania zhody strelnej zbrane vyrobenej podstatnou úpravou strelnej zbrane a strelnej zbrane vyrobenej podstatnou úpravou strelnej zbrane, ktorej súčasťou je tlmič fotodokumentáciu strelnej zbrane**. Fotodokumentácia je bežnou súčasťou výstupných dokumentov posudzovania zhody notifikovaných osôb napríklad v oblasti osobných ochranných prostriedkov, hračiek a využíva sa pri identifikácii výrobkov v rôznych oblastiach verejného záujmu. Zavedenie tejto povinnosti teda zjednoduší spôsob kontroly, či výstupné dokumenty boli vydané k príslušnej strelnej zbrani, čo výrazne pomôže napríklad pri kontrole pri predkladaní žiadosti o dovoz a vývoz strelných zbraní.

Novelou sa do príloh zákona **dopĺňajú ustanovenia o základných požiadavkách pre tlmič**, spôsobe výkonu kusového overenia tlmiča a následného kusového overenia tlmiča.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 325/2022 Z. z.	20.09.2022	01.11.2022

Na základe prijatej novely sa s účinnosťou od **1. novembra 2022 spresňujú pravidlá doručovania orgánom verejnej moci** v postavení účastníka konania a tiež dochádza k **úprave pravidiel doručovania s cieľom vyhnúť sa špekulatívnemu konaniu majiteľa elektronickej schránky pri jej deaktivácii**, t. j. deaktivácia nemá vplyv na doručovanie

elektronickej úradnej správy vrátane všetkých elektronických dokumentov, ktorá bola do elektronickej schránky uložená pred vykonaním deaktivácie.

V oblasti autorizácie sa spresňuje úprava používania autorizácie klikom pre všetky podania odosielané prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy. **Upúšťa sa od povinnosti vedenia lokálnej evidencie zaručených konverzií a zavádza sa používanie len centrálnej evidencie zaručených konverzií**, v spojení so zjednodušením náležitostí osvedčovacej doložky.

Zásadnou zmenou je zrušenie inštitútu integrovaného obslužného miesta, pričom niektoré z činností budú poskytované aj naďalej na základe iných ustanovení zákona o e-Governmente, resp. osobitných predpisov (napr. vykonávanie zaručenej konverzie alebo vydávanie elektronickeho odpisu a výstupu z informačných systémov verejnej správy).

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 350/2022 Z. z.	04.10.2022	01.11.2022

S účinnosťou od **1. novembra 2022** sa novelou zákona majú zabezpečiť **transparentné a predvídateľné pracovné podmienky pre zamestnancov** povinnou transpozíciou **2 európskych smerníc**, a to:

- Smernice EÚ o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v Európskej únii,
- Smernice EÚ o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami.

Prijaté boli nasledovné zmeny:

- doplnenie vybraných ustanovení Zákonníka práce týkajúcich sa pracovnej zmluvy a poskytovania informácií o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania,**

Ide predovšetkým o presné vymedzenie okruhov informácií, ktoré zamestnávateľ poskytuje svojim zamestnancom, ako aj o vymedzenie časového horizontu na ich poskytnutie. Zároveň návrh ustanovuje možnosť poskytovania informácií aj v elektronickej podobe. Transpozíciou smerníc z veľkej časti iba dochádza k legislatívnej úprave súčasnej bežnej praxe u zamestnávateľov a nejde o zavádzanie nového typu povinností.

- rozšírenie, resp. spresnenie okruhu informácií, ktoré má zamestnanec dostať** s cieľom, aby bola zabezpečená požiadavka transparentnosti a predvídateľnosti vykonávanej práce,
- ustanovenie práva zamestnanca žiadať prechod na inú formu zamestnania** (napr. z určitej doby na neurčitý čas),
- ustanovenie poskytovania informácií aj v elektronickej podobe.**

Jasné vyjadrenie možnosti elektronickej komunikácie v zákone, ako aj jednoznačné rozdelenie informácií na dohodnutý obsah pracovnej zmluvy (t. j. jeho náležitosti) a zvyšné informácie, ktoré sa môžu stať zmluvným obsahom pracovnej zmluvy, ale aj nemusia, **uľahčí fungovanie zamestnávateľov v každodennom živote**, keďže väčšinu pravidiel nastavuje zamestnávateľ sám (ak u neho nepôsobia zástupcovia zamestnancov) podľa ustanovení

Zákonníka práce (napr. presná dĺžka pracovného času, pracovné dni, rozvrhy práce, rozsah dovolenky a pod.)

Novelou Zákonníka práce sa dopĺňajú a spresňujú ustanovenia, ktoré sa týkajú rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, napr. inštitút tzv. otcovskej dovolenky, možnosť žiadať flexibilné formy práce, ak ide o osoby, ktoré sa napr. starajú o deti.

Zároveň sa novelizuje aj zákon o sociálnom poistení, čím sa **umožní súbežné čerpanie materského otcom aj matkou dieťaťa počas dvoch týždňov v období šiestich týždňov od narodenia dieťaťa**. Novelou zákona o rodičovskom príspevku sa zase umožní súbežné poskytovanie rodičovského príspevku a materského, ktoré sa bude vyplácať otcovi dieťaťa počas trvania tzv. otcovskej dovolenky.

Otcovská dovolenka bude platená zo sociálneho poistenia, a teda pre zamestnávateľa nevzniknú dodatočné náklady.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 335/2022 Z. z.	05.10.2022	01.11.2022

S účinnosťou od 1. novembra 2022 sa predmetnou novelou vytvára rámec pre **určenie miestneho poplatku za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní zbernej nádoby**.

Sadzby sa upravujú a zaokrúhľujú tak, aby bolo zo zákona dostupné dostatočné rozpätie pre obce na krytie nákladov obcí na zber a likvidáciu odpadu, najmä v súvislosti so zvyšovaním poplatku za uloženie odpadu na skládkach pre obce s nízkou mierou separácie odpadu, ako aj nákladmi na zberové spoločnosti. Novelou zákona sa rozpätie sadzieb pre poplatníkov nemení, zmena rozpätie sa upraví až všeobecne záväzným nariadením obce. **Zmenou zákona preto nevznikajú fiškálne zmeny ani vplyvy na poplatníkov.**

Samostatne sa stanovuje **rozsah sadzby preddavku na poplatok pri váženom množstvovom zbere komunálneho odpadu**. Obci pribudne možnosť mať na svojom území, v časti obce alebo pre niektoré typy poplatníkov zavedený rôzny systém zberu komunálneho odpadu - podľa toho by mohol byť určený poplatok rôzne.

Zmena nadväzuje na už skôr prijatú legislatívnu úpravu v zákone o odpadoch, podľa ktorej sa **od roku 2023 samospráva môže rozhodnúť, či bude pri zbere komunálneho odpadu tento odpad vážiť**.

Vo výsledku **rozhodnutie o spôsobe určenia poplatku za komunálny odpad bude na rozhodnutí obce a to, či zavedie:**

- 2-paušálny poplatok (sadzba poplatku na osobu a deň),-štandardný nevážený množstvový zber (ako súčin sadzby poplatku, veľkosti zbernej nádoby a frekvencie odvozu),
- vážený množstvový zber (poplatok vypočítaný podľa skutočného množstva odpadu vyjadreného v hmotnostných jednotkách),
- prípadne ich kombinácia podľa lokality v obci alebo podľa typu poplatníkov.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 337/2022 Z. z.	05.10.2022	01.11.2022

Prijatou novelou sa s účinnosťou od **1. novembra 2022** zavádzajú grafické symboly pre zapísané označenie pôvodu výrobku a pre zapísané zemepisné označenie výrobku, čím tieto výrobky získajú ochranu prostredníctvom práva priemyselného vlastníctva. Novela je reakciou na dopyt používateľov systému označení pôvodu a zemepisných označení.

Označenie pôvodu alebo zemepisné označenie je možné získať pre výnimočné výrobky, ktorých špecifické vlastnosti, kvalita alebo povest' sú dané zemepisným prostredím s jeho charakteristickými prírodnými a ľudskými faktormi.

Ide o výrobky, ktoré nie sú poľnohospodárskymi výrobkami, potravinami, vínami, aromatizovanými vínnymi výrobkami a liehovinami a ktoré bývajú obvykle označované aj ako remeselné či priemyselné výrobky.

Pre lepšie poznanie uvedenej kategórie výrobkov, ľahšiu identifikáciu týchto výrobkov na trhu a uľahčenie orientácie spotrebiteľa na trhu sa pre danú kategóriu výrobkov sa zavádzajú aj grafické symboly pre zapísané označenie pôvodu výrobku a pre zapísané zemepisné označenie výrobku, ktoré doteraz v zákone absentovali.

Použitie príslušného grafického symbolu na výrobku bude na báze dobrovoľnosti.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 336/2022 Z. z.	05.10.2022	01.11.2022

Prijatou novelou zákona sa s účinnosťou od **1. novembra 2022** sleduje zníženie administratívnej náročnosti pri registrácii malých plavidiel s vlastným strojovým pohonom v nadväznosti na vedecko-technický pokrok v oblasti vývoja lodných motorov a ich výkonu, a to zvýšením hranice výkonu vlastného strojového zariadenia na registráciu malého plavidla s vlastným strojovým pohonom.

Cieľom je odbremeniť prevádzkovateľov malých plavidiel s vlastným strojovým pohonom od povinnosti registrovať malé plavidlá s výkonom pohonného strojového zariadenia väčším ako 4 kW a posunúť hranicu registrácie na výkon pohonného strojového zariadenia väčší ako 11 kW.

Povinnosť byť držiteľom preukazu odbornej spôsobilosti vodcu malého plavidla pri vedení malého plavidla ostáva v zákone zachovaná aj pri výkone pohonného strojového zariadenia väčšom ako 4 kW.

Zároveň sa zosúladiť aj podmienky prevádzky malého plavidla na nesledovaných vodných cestách medzi Českou republikou a Slovenskou republikou, umožní sa v súlade so zákonom viesť malé plavidlo s vlastným strojovým pohonom bez preukazu odbornej spôsobilosti vodcu malého plavidla aj na ostatných nesledovaných vodných cestách Slovenskej republiky v záujme rozvoja turistického ruchu.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 402/2022 Z. z.	10.11.2022	30.11.2022

S účinnosťou od 30. novembra 2022 sa novelou zákona umožní rozšírenie štátnej podpory podnikov o dotácie na vysoké ceny elektriny a plynu.

Podnikatelia o dotáciu budú musieť požiadať, pričom celý proces by mal prebiehať elektronicky. Maximálnu výšku dotácie, oprávnené obdobie a oprávnený náklad na určenie jej výšky Ministerstvo hospodárstva SR určí vo výzve na predkladanie žiadostí.

Dodávateľ elektriny, dodávateľ plynu, prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný poskytnúť Ministerstvu hospodárstva SR súčinnosť potrebnú na posúdenie žiadosti o dotáciu. **Sumu za jednu megawatthodinu (MWh) plynu a elektriny pre určenie výšky dotácie ustanoví vláda SR nariadením.**

Pomoc by mali dostať všetky podniky, ktoré splnia podmienky, pričom **kompenzovať sa budú spätne účty za august a september 2022, keď boli ceny energií najvyššie.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 377/2022 Z. z.	08.11.2022	01.12.2022

Cieľom novely zákona je vytvoriť priaznivejšie podmienky pre vlastníkov pozemkov a stavieb pri užívaní a obhospodarovaní ich vlastníctva.

Právna úprava vytvárala prekážky v riadnej starostlivosti o pozemky a stavby nachádzajúce sa najmä v zastavanom území obce, a to často z dôvodu znemožnenia prístupu na pozemok a k stavbe vlastníka z dôvodu ochrany susedných pozemkov a potrebného súhlasu orgánu ochrany prírody. Rovnako tak právo vlastníka disponovať s nehnuteľnosťou bolo obmedzené z dôvodu predkupného práva štátu k pozemkom nachádzajúcich sa v treťom, štvrtom alebo piatom stupni ochrany. Vlastník pozemku tak nemohol previesť pozemok za svojho života na svoje deti alebo rodinných príslušníkov, ale musel počkať až do jeho smrti a ukončenia dedičského konania.

Schválená novela preto vytvára priestor pre uprednostnenie blízkej osoby vlastníka pozemkov pred štátom, pričom predkupné právo ostáva zachované, ak by išlo o predaj pozemkov inej ako blízkej osobe.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 433/2022 Z. z.	06.12.2022	08.12.2022

S účinnosťou od 8. decembra 2022 sa zavádza inštitút krízovej regulácie, ktorý umožňuje vláde vykonať reguláciu činnosti, tovaru alebo ceny v sieťových odvetviach, ak dôjde k mimoriadnej situácii na trhu s tovarom a s ním súvisiacimi regulovanými

činnosťami, ohrozeniu odberateľov vplyvom neúmerneho nárastu cien tovarov alebo hrozia štátu značné hospodárske škody.

Pri krízovej regulácii sa cenové rozhodnutia vydané Úradom pre reguláciu sieťových odvetví neuplatňujú. Vláda určí ceny a podmienky ich uplatnenia svojim nariadením, pričom môže určiť ceny za zákonom regulovanú činnosť alebo individuálne ceny pre regulovaný subjekt.

Vláda môže krízovú reguláciu vykonať len na návrh Ministerstva hospodárstva a najdlhšie na jeden rok. Ak dôvody, pre ktoré došlo k vykonaniu krízovej regulácie pretrvávajú, vláda môže krízovú reguláciu predĺžiť na nevyhnutne potrebný čas.

Prijatou novelou sa **d'alej zavádza 90 % odvod z nadmerných príjmov pre dodávateľov energií a výrobcov energií** zo zariadení s inštalovaným výkonom nad 0,9 megawattu. **Nadmerným príjmom sa rozumie** príjem presahujúci stanovený strop, ktorý určí vláda nariadením, a to v rozpätí od 50 € do 250 € za MWh podľa typu zdroja energie.

Predmetom odvodu zároveň nebude ani energia vyrobená v prečerpávacích vodných elektrárňach, z biometánu a z obnoviteľných zdrojov výrobcami, ktorí si uplatňujú podporu doplatkom, zároveň si uplatňujú podporu výkupom elektriny výkupcom elektriny za cenu vykupovanej elektriny a zároveň si uplatňujú právo výrobcu elektriny na prevzatie zodpovednosti za odchýlku výkupcom elektriny pre toto zariadenie, a ani nadmerný príjem za redispečing či náhrady za neodobratú elektrinu.

Odvod sa má vzťahovať na jednotlivé kalendárne mesiace do 31. decembra 2024, pričom prvý mesiac určí vláda svojim nariadením stanovujúcim cenové stropy.

Novela zákona zároveň **umožňuje vláde SR poskytnúť dotácie pre podnikateľov v tepelnej energetike** na pokrytie rozdielu medzi cenou tepla schválenou alebo určenou Úradom pre reguláciu sieťových odvetví a cenou tepla, ktorú určí vláda nariadením.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 490/2022 Z. z.	07.12.2022	30.12.2022

Novelou zákona dochádza s účinnosťou od **30. decembra 2022 k zosúladieniu legislatívnych rámcov podpory s aktuálnymi potrebami sektoru cestovného ruchu.**

Pri príspevku na odstránenie negatívnych následkov pandémie COVID-19 **sa vypúšťa dátum 31. decembra 2022**, aby aj naďalej zostala možnosť poskytovať tento príspevok na podporu cestovného ruchu v súvislosti so zmiernením negatívnych následkov pandémie a nebola viazaná na konkrétny termín.

Do zákona sa **dopĺňa tiež príspevok na pomoc podnikom v súvislosti so zmiernením negatívnych ekonomických následkov v sektore cestovného ruchu**, keďže podniky zasiahla aj ekonomická kríza. Ministerstvo hospodárstva SR môže v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť zo svojej rozpočtovej kapitoly tento príspevok fyzickej osobe alebo právnickej osobe pôsobiacej v sektore cestovného ruchu v súlade so schémou štátnej pomoci alebo minimálnej pomoci alebo ako ad hoc pomoc. Zároveň môže vytvoriť aj schémy štátnej pomoci alebo schémy minimálnej pomoci alebo návrh na poskytnutie ad hoc pomoci podľa osobitného predpisu na pomoc podnikom v sektore cestovného ruchu, ktoré sú financované z rozpočtovej kapitoly ministerstva.

Taktiež sa upravuje prechodné ustanovenie, pri ktorom je **snaha zabrániť zániku už existujúcich oblastných organizácií cestovného ruchu**, z tohto dôvodu sa vypúšťa povinnosť preukazovať splnenie zákonných podmienok oblastnej organizácie každý rok, ale iba pri ich založení (a to, že oblastnú organizáciu môže založiť zakladateľskou zmluvou s podnikateľskými subjektmi najmenej päť obcí alebo mestské časti v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice, pričom súhrn počtu prenocovaných návštevníkov v ubytovacích zariadeniach na území zakladajúcich obcí v predchádzajúcom kalendárnom roku musí dosiahnuť najmenej 100-tisíc prenocovaní).

Oblastnú organizáciu môže založiť aj menej ako päť obcí, ak bol súhrnný počet prenocovaní v ubytovacích zariadeniach na území zakladajúcich obcí v predchádzajúcom kalendárnom roku najmenej 250-tisíc k 31. decembru 2022.

Informácie o zákone č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií a o doplnení niektorých zákonov

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 519/2022 Z. z.	22.12.2022	31.12.2022

Prijatý zákon s účinnosťou od 31. decembra 2022 reaguje na prijatie Nariadenia Rady EÚ o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie. Zákon obsahuje opatrenia, ktorými sa bude vykonávať povinný dočasný solidárny príspevok.

V zákone sa **upresňuje výpočet solidárneho príspevku právnických osôb**, ktoré vykonávajú svoju činnosť v odvetí ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií. Zákon ďalej upravuje správu a použitie solidárneho príspevku.

Výpočet príspevku:

- **Pri výpočte základu pre výpočet príspevku sa vychádza zo základu dane z príjmov zníženého o odpočet daňovej straty a po uplatnení nárokov na zníženie základu dane z príjmov za každé zdaňovacie obdobie dane z príjmov prispievateľa so začiatkom v kalendárnom roku 2022 a za každé zdaňovacie obdobie prispievateľa, ktoré začína v kalendárnom roku 2023.**
- **Sadzba príspevku je 55 % zo základu pre výpočet príspevku.**
- **Príspevkovým obdobím je dvanásť bezprostredne po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov nasledujúcich po príslušnom zdaňovacom období.**
- **Prispievateľ je povinný doručiť daňovému úradu do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov za príslušné zdaňovacie obdobie oznámenie, v ktorom uvedie:** identifikačné údaje o prispievateľovi, najmä jeho názov, sídlo, identifikačné číslo organizácie a daňové identifikačné číslo, ak mu bolo pridelené, zdaňovacie obdobie na účely platenia príspevku, základ pre výpočet príspevku, výšku príspevku.
- Na správu príspevku sa primerane **použije daňový poriadok.**
- **Správu príspevku vykonáva daňový úrad**, ktorý je príslušný na správu dane z príjmov prispievateľa podľa daňového poriadku.